TBMM
HAKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21081
Tarih : 09.11.2026

53309

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.(05.11.2026)

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Şırnak ve ilçelerinde uzun yıllardır çözümsüz bırakılan ve halkının mağduriyet yaşamasına neden olan ciddi bir "mülkiyet ve tapu" sorunu bulunmaktadır. Özellikle 90'lı yıllarda uygulamaya konan köy boşaltmaları, köy yakmaları ve göçerteme politikaları dile getirilen mevcut sorunu daha derinleştirmiştir. Şu an itibarıyla bölgede sayısız yurttaşın toprağı ya hazine arazisi olarak tescil edilmiş ya da akıbeti belirsiz bırakılmıştır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2020 yılı verilerine göre Türkiye genelinde kadastro çalışmalarının tamamlanma oranı %99,48 iken bu oran Şırnak'ta %86,46'da kalarak ülke ortalamasının çok gerisinde kalmıştır. Yine aynı verilere göre, Türkiye genelinde tespit edilen toplam 270 sorunlu kadastro biriminin 44'ünün tek başına Şırnak'ta gündeme taşıdığımız problemin gerçekliğini kanıtlar niteliktedir.

Botan halkı tarafından yerel bilirkişilerin ve muhtarların bilgi ve tanıklıklarının yeterince dikkate alınmadığı, tapu ve kadastro işlemlerinin sonuçlandırılmadığı, mülkiyet uyuşmazlıklarına konu arazilerin maden faaliyetleri ve diğer yatırım projeleri kapsamında değerlendirilmesinin yeni hak kayıplarına yol açabileceği şikayeti tarafımıza defalarca kez iletilmiştir.

Bakanlığımızın görev alanını ilgilendiren bu konunun, halkın mağduriyetini sonlandıracak bir biçimde çözüme kavuşturulması, başta boşaltılan köyler olmak üzere tüm bölgede yerel bilirkişilerin ve muhtarların esas alındığı, halkın katılımına açık bir kadastro sürecinin

işletilmesi, "Hazine arazisi" denilerek kamu mülkiyetine geçirilen toprakların sahiplerine iade edilmesi ve ilgili sorunlu bölgelerde maden şirketlerine verilen tüm ruhsatların iptal edilerek mevcut sorunun çözülmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1) Şırnak ve ilçelerinde toplam kaç hektar arazi bulunmaktadır? Bu arazilerin yüzde kaçı şahıslar adına tapulu, yüzde kaçı Hazine adına kayıtlı, yüzde kaçı tapusuz veya mülkiyeti ihtilaflı durumdadır?
2) Şırnak'ta kadastro çalışmaları 2025 yılı sonu itibarıyla yüzde kaç oranında tamamlanmıştır? Kadastrosu tamamlanmayan köy ve mahalle sayısı kaçtır? Bu alanların ilçelere göre dağılımı nasıldır?
3) 1990-2025 yılları arasında Şırnak ve ilçelerinde kaç hektar arazi Hazine adına tescil edilmiştir? Bunların ne kadarı köy boşaltmaları ve zorunlu göç nedeniyle yurttaşların terk etmek zorunda kaldığı arazilerden oluşmaktadır?
4) Şırnak'ta son 10 yılda Hazine adına tescil edilen arazilere ilişkin kaç mülkiyet itirazı ve tapu iptal-tescil davası açılmıştır? Bunların kaçı yurttaşlar lehine sonuçlanmış, kaç hektar arazi hak sahiplerine iade edilmiştir?
5) Şırnak ve ilçelerinde mülkiyet ihtilafı bulunan veya Hazine adına tescil edilen arazilerin kaç hektarı maden ruhsatı ve yatırım projelerine tahsis edilmiştir? Bu alanlarda kaç şirkete ruhsat verilmiş, mülkiyet uyuşmazlıkları nedeniyle kaç ruhsat iptal edilmiştir?
6) Şırnak ve ilçelerinde uzun yıllardır devam eden mülkiyet ve tapu mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Bakanlığınız ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından hangi somut adımlar atılacaktır? Kadastro çalışmaları hangi takvim doğrultusunda tamamlanacak, Hazine adına tescil edilen arazilerin hak sahiplerine iadesi için bir çalışma başlatılacak mıdır?